

SALEZIJANSKI MISIJONI

Vzgoja, ki rešuje življenja

Po podatkih Unesca 25 % mladoletnikov po vsem svetu živi v državah, ki jih je prizadela kakšna vrsta humanitarne krize. Ukrajina, Sirija, Afganistan, DR Kongo, Etiopija, Haiti, Sudan, Palestina ... Več kot petdeset držav, ki trpijo zaradi nasilnih konfliktov, je danes nevarno področje za milijone ljudi. Trenutno je število vojn, v katerih sodelujejo države, največje po drugi svetovni vojni, kažejo raziskave mednarodnih inštitucij.

Besedilo in fotografije: MISIONES SALESIANAS

VOJNA PROTI OTROŠTVU

Posledice so rekordne razselitve, na tisoče človeških izgub, milijoni ljudi, ki potrebujejo nujno pomoč za preživetje ... in katastrofalne posledice za civilno prebivalstvo, ki je kljub mednarodnemu pravu velikokrat tarča sprtih strani. Fantje in dekleta so najbolj ranljiva skupina v kontekstu konfliktov in nasilja. Danes že vsak peti mladoletnik živi v vojnem okolju in mnogi med njimi so bili rojeni in odrasčali v tem okolju, zato ne vedo, kakšno je življenje v miru. Fantje in dekleta niso tisti, ki so pobudniki nasilja, ampak so tisti, ki trpijo za posledicami in doživljajo, da so jim kršene vse pravice.

Grožnje mladoletnikom in mladostnikom v spopadih so različne: zloraba, spolno ali fizično nasilje, otroško delo, preprodajalske mafije, ugrabitve, novачenje v vojske, osirotelost ... in včasih tudi izguba življenja. Mednarodne organizacije, ki delajo z otroki, poročajo, da v trenutnih spopadih za vsakega padlega vojaka umre pet otrok. Vse našteje grožnje se povečajo v primeru deklet. 70 % deklet med konflikti utрпи neko vrsto nasilja.

Mladoletniki imajo torej večjo verjetnost, da bodo zaradi travm, doživetih med konfliktom, imeli telesne, duševne ali razvojne in učne posledice. Vzgoja in izobraževanje v nujnih primerih je eno od orodij za zaščito otrok v tovrstnih okoliščinah. Šole v konfliktih ne izpolnjujejo samo svoje funkcije poučevanja veščin in spretnosti, ampak so tudi prostori, kjer se mladoletniki počutijo varne, se igrajo, komunicirajo z drugimi fanti in dekleti, delijo ... So prostori, kjer se usposabljaajo za zaščito, kjer prejemajo hrano in zdravstveno ali psihološko oskrbo. Šola postane prostor, kjer so lahko fantje in dekleta, kjer lahko živijo sproščeno in za nekaj ur pozabijo na grozote vojne ali nasilja.

NAPAD NA PRIHODNOST

Šole, tako kot bolnišnice ali drugi civilni prostori, so prostori, ki so posebej zaščiteni z mednarodnimi zakoni. Napadi na šole so ena od šestih resnih kršitev, ki jih je ugotovil Varnostni svet ZN. Vendar pa sprte strani vedno znova bombardirajo šole ali jih na silo zavzemajo za vojaške namene. Glede na najnovejšo študijo, ki jo je izvedla Glo-

Vzgoja v kriznih razmerah je bistvenega pomena za zaščito mladoletnikov. Šole niso namenjene samo poučevanju znanja in spretnosti, so tudi varna mesta, kjer se igrajo in komunicirajo med seboj. So prostori, kjer lahko dobijo hrano, zdravstveno in psihološko oskrbo. So kraji, kjer mladi na svet gledajo z upanjem.

balna koalicija za zaščito izobraževanja pred napadi (GCPEA), je bilo v letih 2022 in 2023 več kot 6.000 napadov na izobraževalne ustanove in v teh napadih je bilo ubitih ali ranjenih več kot 10.000 učencev in učiteljev.

Napadi na šole so napadi na razvoj ljudi in družbe. Poleg znanja in veščin sta

vzgoja in izobraževanje orodji za pridobivanje vrednot. Zavezanost vzgoji in izobraževanju, v katerem koli kontekstu miru ali vojne je zavezanost ljudem in njihovi prihodnosti.

V PRVI LINIJI

Salezijanski misijonarji so v prvi liniji pri vzgoji in izobraževanju za mlade. V svetu je skoraj 4.800 salezijanskih vzgojnih centrov, v katerih najde prostor zaščite in varnosti več kot 2,3 milijona mladoletnikov. Poslanstvo vzgoje in izobraževanja mladoletnikov in mladostnikov prenašajo v vse kontekste, tudi najbolj kompleksne, kot so okolja sporov, nasilja, z razseljenim prebivalstvom, begunska taborišča ... »Vzgoja v teh situacijah je še kako pomembna, saj je edino orodje, da se mladoletni ne odklopijo od svojega otroštva,« pojasnjujejo salezijanski misijonarji.

Izobraževanje je pravica

Pravica do izobraževanja je temeljna pravica, ki je navedena v Splošni deklaraciji človekovih pravic iz leta 1948 (26. člen) in v Konvenciji o otrokovih pravicah iz leta 1989 (28. in 29. člen). Izobrazba je torej lastna pravica posameznika in mu je v nobenem primeru ne moremo vzeti. Iz tega razloga Ženevska konvencija iz leta 1948 in njeni dodatni protokoli, podpisani leta 1977, priznavajo šole kot zaščiteno civilno dobro in priznavajo zaščito otrok in njihovo izobraževanje v primeru vojne.

Končno Rimski statut Mednarodnega kazenskega sodišča v 8. členu določa, da agresije in napadi na izobraževalne centre predstavljajo vojni zločin.

